

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Ons kenmerk	Inlichtingen bij	Doorkiesnummer	Den Haag
VGP-CB-U-2799556			4 okt. 07
Onderwerp		Bijlage(n)	Uw brief
Tweetal ontwerpbesluiten op basis van de Tabakswet			07-VWS-B-075 13 september 2007

Op 8 juni 2007 heb ik u geïnformeerd over de kabinetsbeslissing om de horeca en de sportsector met ingang van 1 juli 2008 rookvrij te maken (TK 30800 XVI, nr. 149). Ik heb daarin ook aangegeven dat:

- het mijn streven was om de benodigde aanpassing van de regelgeving voor het zomerreces in de ministerraad te bespreken;
- daarna de voorhang in beide kamers der Staten-Generaal volgt;
- vervolgens de Raad van State om advies zal worden gevraagd, en;
- na verwerking van het advies van de Raad van State publicatie in het Staatsblad zal plaatsvinden.

De ministerraad heeft op 6 juli 2007 ingestemd met een tweetal ontwerpen voor een algemene maatregel van bestuur op basis van de Tabakswet. Op 31 juli 2007 heb ik deze ontwerpbesluiten aan uw Kamer gezonden in het kader van de voorhang ingevolge artikel 12 van de Tabakswet (TK 22894, nr. 132).

De vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft op 5 september 2007 laten weten behoefte te hebben aan een consultatieronde. De commissie verzocht belanghebbenden door middel van een oproep in de Staatscourant om uiterlijk 21 september 2007 schriftelijk commentaar in te zenden op genoemde besluiten. De commissie heeft de binnengekomen reacties aan mij doorgezonden met het verzoek hierop te reageren. Hieronder ga ik eerst in op het overleg dat met belanghebbenden heeft plaatsgevonden. Daarna ga ik in op de binnengekomen reacties. Aan het eind van de brief treft u het tijdpad aan om invoering per 1 juli 2008 te verwezenlijken.

Overleg met belanghebbenden

Op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau is met de diverse belanghebbenden overleg gevoerd over de te nemen maatregelen. Zelf heb ik op 26 maart gesproken met Clean Air Nederland (CAN) en op 28 maart met STIVORO, KWF Kankerbestrijding, Nederlandse Hartstichting en Astma Fonds. Vervolgens heb ik op 17 april 2007 van gedachten gewisseld met Koninklijk Horeca Nederland (KHN), de Federatie van Podiumverenigingen – bestaande

uit de Vereniging Nederlandse Poppodia en Festivals (VNPF) en de Vereniging van Schouwburg- en Concertgebouwdirecties (VSCD) – en de horecavakbonden, te weten FNV Horecabond, CNV Horeca, Recreatie en Catering en De Unie. Op 8 mei is ambtelijk niveau gesproken met experts op het gebied van coffeeshops. Op 22 mei 2007 heb ik gesproken met vertegenwoordigers van de sportsector, te weten NOC*NSF, MKB Nederland, en de Vereniging Sport en Gemeenten. Op 10 juli jl. heb ik gesproken met een delegatie van VNO-NCW en de tabaksindustrie: de Stichting Sigarettenindustrie en de Vereniging Nederlandse Kerftabakindustrie. Om agendatechnische redenen zal de Directeur-Generaal Volksgezondheid binnen afzienbare tijd met het Platform Verkooppunten Tabak spreken. In deze gesprekken heb ik de desbetreffende organisaties van mijn voornemen op de hoogte gesteld en hebben deze organisaties mij hun argumenten kenbaar gemaakt. Deze gesprekken vonden in een goede onderlinge verstandhouding plaats.

Na het AO op 3 juli heeft op ambtelijk niveau nog overleg plaatsgevonden met KHN.

Binnengekomen reacties

Bij de vaste commissie voor VWS zijn in ieder geval zevenentwintig reacties van belanghebbenden op de twee ontwerpbesluiten binnengekomen. Daarbij gaat het om zestien 'steunbetuigingen' en een elftal reacties met vragen over of kritiek op de ontwerpbesluiten. Genoemde aantallen betreffen uitsluitend de reacties van organisaties. Daarnaast zijn ook reacties ontvangen van individuen. Hierop wordt in het navolgende niet afzonderlijk ingegaan, omdat het hier voor een groot deel steunbetuigingen betreft (zonder vragen). Voorzover de (kritische) reacties van individuen wel vragen bevatten zijn deze identiek aan die van de verschillende organisaties. Tot slot wijs ik erop dat er ook reacties zijn binnengekomen (van organisaties en individuen) die het rookvrij worden van de horeca als zodanig ter discussie stellen. Gelet op de besluitvorming in de ministerraad en de uitkomst van het algemeen overleg op 3 juli ga ik hier op deze laatste categorie reacties niet in.

Steunbetuigingen

Steunbetuigingen zijn afkomstig van onder meer de volgende organisaties: de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst (KNMG), Nederlandse Hartstichting, Clean Air Nederland (CAN), Nederlandse Federatie van Kankerpatiëntenorganisaties (NFK), FNV Horecabond, Astma Fonds, SOA Aids Nederland, KWF Kankerbestrijding, Nederlandse Vereniging voor Cardiologie, STIVORO, Kennis- en adviescentrum Vluchtelingen, Nieuwkomers en Gezondheid Pharos, NIGZ, GGD Nederland, Onderzoeksinstituut CAPHRI te Maastricht, Vakgroep Gezondheidsbevordering van de GGD-en in Nederland en de Nederlandse Public Health Federatie (NPHF).

Deze organisaties ondersteunen de kabinetsbeslissing om de horeca, kunst en cultuur en sportsector rookvrij te maken per 1 juli 2008. Zij wijzen er op dat vertraging ongewenst is en pleiten er voor dat de overheid een duidelijk signaal geeft en eenduidigheid in de regelgeving aanbrengt: alle publieke ruimten zijn rookvrij; roken kan alleen nog in afsluitbare rookruimten, in de open lucht of in privé-ruimten. Deze eenduidigheid zal naar het oordeel van deze organisaties de invoering en handhaving vereenvoudigen. Diverse organisaties benadrukken dat het draagvlak voor deze maatregelen onder horecawerkgevers, horecawerknemers, horecabezoekers en de algemene bevolking groot is. De FNV Horecabond wijst er nog op dat het in de discussie vaak gaat om afgeleide onderwerpen zoals handhaving en strafbaarstelling en pleit er voor om de gezondheid van de

horecawerknemers (weer) centraal te stellen in de discussie. Tot slot merken veel partijen op dat zij deze maatregelen ook belangrijk vinden in het licht van het terugdringen van roken in het algemeen en jeugdroken in het bijzonder.

Ik ben blij dat de overgrote meerderheid van de partijen die hebben gereageerd op uw verzoek hun steun uitspreken voor het kabinetsbesluit, pleiten voor een snelle invoering zonder verdere vertragingen en voor eenduidigheid in de regelgeving. Hieruit blijkt dat Nederland klaar is voor een rookvrije horeca.

Vraag- of kritiekpunten

Onder meer de volgende organisaties hebben vraag- of kritiekpunten: Platform Verkooppunten Tabak (PVT), Raad van de Centrale Ondernemingsorganisaties (RCO), Stichting Forces Nederland, Stichting Rokersbelangen (SRB), Partij tegen Betutteling (voorheen Rokerspartij), Vereniging Nederlandse Poppodia en Festivals/Belangenvereniging Dance, Stichting Sigarettenindustrie (SSI)/Vereniging Nederlandse Kerftabakindustrie (VNK), NSO brancheorganisatie voor de tabaksdetailhandel, Landelijke Belangenvereniging van Tabakdistributeurs (LBT Nederland), Nederlandse Vereniging voor de Sigarenindustrie (NVS) en Koninklijk Horeca Nederland (KHN).

Ik ga hieronder in op de belangrijkste vraag- of kritiekpunten van deze organisaties. Eerst geef ik een korte reactie op de hoofdpunten van kritiek.

De hoofdpunten van kritiek zijn dat:

- de ontwerpbesluiten 'verder' gaan dan hetgeen besproken is tijdens het AO op 3 juli;
- voorzover de ontwerpbesluiten verder gaan, de betrokken organisaties niet zijn geconsulteerd, en;
- sommige wijzigingen tot onduidelijkheid leiden, onuitvoerbaar zijn of ondernemers op kosten jagen.

Ik wil hier als volgt op reageren. De ontwerpbesluiten bevatten een heldere en consistente lijn: roken in het publieke domein is niet toegestaan, behalve in afgesloten rookruimten, in de open lucht en in privé-ruimten. Het AO op 3 juli 2007 ging over de rookvrije horeca en andere aspecten van het tabaksontmoedigingsbeleid. De ontwerpbesluiten die op dit moment voorhangen, waren op dat moment geen onderdeel van de discussie en ook nog niet door het kabinet geaccordeerd. De voorhangprocedure is bij uitstek bedoeld om parlement en samenleving de gelegenheid te geven hun mening kenbaar te maken. Duidelijk is dat de bestaande uitzondering voor horecawerkgevers, die in 2003 tot stand is gekomen, destijds voor diverse partijen reden was om te vragen om gelijke behandeling met de horeca. Nu de uitzondering voor horecawerkgevers wordt ingetrokken, betekent dit dus ook dat de uitzonderingsgronden voor andere partijen, zoals de kunst- en cultuursector, commerciële sportaccommodaties en speelautomatenhallen, verdwijnen. Het 'verder gaan dan' is dus in de meeste gevallen het gevolg van een eerder in 1989 en 2002 ingezette consistente lijn. Zie voor de ontstaansgeschiedenis van deze consistente lijn ook onder het kopje verkoopverbod.

Hieronder ga ik in meer detail in op de diverse kritiekpunten.

Aanduiden

Het voorschrift om alle rookruimtes als zodanig aan te duiden is volgens de RCO overbodig en leidt tot extra uitvoeringslasten.

In mijn ogen is het wenselijk dat rookruimten voor iedereen direct als zodanig herkenbaar zijn. Ook in het kader van de handhaving door de VWA is dit gewenst. Volgens Actal zijn de uitvoeringslasten (het plakken van een sticker of het plaatsen van een bordje) verwaarloosbaar.

'Uitsluitend' i.p.v. 'speciaal' voor roken bestemd

RCO, SSI/VNK, Stichting Forces Nederland en NVS menen dat deze tekstuele aanpassing ook een inhoudelijke wijziging/aanscherping beoogt.

Dit is niet zo. Deze partijen leiden hier ten onrechte uit af dat bijvoorbeeld het nuttigen van een consumptie in een rookruimte niet zou mogen. Met het woord 'uitsluitend' wordt verduidelijkt dat bedoelde ruimte alleen bestemd is om er – even – te roken. Het kan dus niet zo zijn dat een 'gewone' werkplek met bureau en pc wordt omgedoopt tot een rookruimte. Voor de horeca betekent dit dat er van bediening geen sprake kan zijn. Er is dus niet mee bedoeld dat een roker in de rookruimte niet zijn – zelf mee naar binnen genomen – kopje koffie zou mogen nuttigen of een krant zou mogen lezen. Als de term '*uitsluitend*' verwarring oplevert, zal ik deze in de besluiten vervangen door de bestaande term '*speciaal*'.

Rookruimte niet in verbinding met algemeen ventilatiesysteem

KHN, SSI en de VNK vinden de voorwaarde dat de rookruimte niet in verbinding mag staan met het algemeen ventilatiesysteem problematisch.

Voor rookruimten gelden slechts de eisen dat deze afsluitbaar moeten zijn en uitsluitend voor roken zijn aangewezen en aangeduid. Het is dus geen wettelijke eis dat de rookruimten niet zijn aangesloten op het algemene ventilatiesysteem van een gebouw. De betrokken passage in de toelichting geeft slechts een ideaaltypische situatie weer, die op zijn beurt weer te maken heeft met het feit dat buiten de rookruimte geen sprake mag zijn van hinder of overlast. Het lijkt mij daarom verstandig dat werkgevers en beheerders bij de inrichting van de rookruimte hier rekening mee houden. Om een en ander nog te verduidelijken zal de betrokken passage worden aangevuld in die zin dat de rookruimten *bij voorkeur* niet zijn aangesloten op het algemene ventilatiesysteem van een gebouw. Het is niet de bedoeling dat rook uit de rookruimte via het ventilatiesysteem in andere, rookvrije, delen van een gebouw terecht komt.

Open lucht / overdekte terrassen etc.

RCO, SSI/VNK, Stichting Forces Nederland, LBT Nederland, NVS en KHN, hebben moeite met de bepaling dat alleen roken in de open lucht is toegestaan. Overkappingen en overdekte terrassen, van welke aard dan ook zijn niet toegestaan. Enerzijds vinden deze partijen dat dit 'te ver' gaat, anderzijds zou een en ander onduidelijk zijn.

Als principe en uitgangspunt is 'alleen roken in de open lucht' volstrekt helder. In de meeste situaties zal dit ook niet tot problemen leiden. Niettemin zijn er zeker situaties voorstelbaar waarbij discussie mogelijk is. Daarom heb ik het voornemen om een 'practical guide' of

'code of practice' te ontwikkelen, zoals dat ook in bijvoorbeeld Ierland en het Verenigd Koninkrijk is gedaan. Hierbij dienen, wat mij betreft, naast de horecawerkgevers ook de horecawerknemers en de VWA betrokken te zijn. De bedoeling van een dergelijke 'code of practice' is om voor het moment van invoering optimale duidelijkheid aan de sector te bieden over wat is toegestaan en wat niet. Het ligt in de lijn der verwachting dat bijvoorbeeld roken onder parasols in de buitenlucht, die aan alle kanten open zijn, toegestaan is. Bij het opstellen van de 'code of practice' zal in ieder geval goed worden gekeken naar de wijze waarop andere landen met een rookvrije horeca hiermee omgaan.

Schrappen van ruimten waar de werkgever geen zeggenschap over de gebruiksregels heeft

Dergelijke ruimten zijn in het nu nog geldende Besluit uitzonderingen rookvrije werkplek uitgezonderd van de werkgeversverplichting ex art. 11a, eerste lid, Tabakswet. De RCO stelt dat de noodzaak om deze uitzondering te schrappen onduidelijk is.

Met het laten vervallen van de bedoelde uitzondering is aansluiting gezocht bij de arbowetgeving waar deze systematiek al geldt. Dat hier een probleem ontstaat, valt niet in te zien. Sterker nog: door de huidige uitzondering te laten voortbestaan zou er onduidelijkheid kunnen ontstaan over de vraag welke van de ogenschijnlijk tegenstrijdige regels nu in een concrete situatie gelden (de arboregel of de tabakswetsregel) en dat is ongewenst.

Een en ander komt erop neer dat het feit dat een werknemer zijn werkzaamheden elders uitoefent – denk bijvoorbeeld aan uitzendkrachten – de werkgever niet (langer) ontslaat van de verplichting om zorg te dragen voor goede arbeidsomstandigheden, in dit geval een rookvrije werkplek. Indien deze besluiten in werking treden, zijn er overigens geen sectoren meer uitgezonderd van de werkgeversverplichting.

Uitzondering voor tabaksspecialzaken

RCO, SSI/VNK, NSO en NVS zijn tegen het schrappen van de uitzondering van tabaksspecialzaken van de werkgeversverplichting ex art. 11a, eerste lid. Deze partijen vinden het 'proeven, ruiken en voelen' van tabaksproducten onderdeel van de normale bedrijfsvoering van een tabaksspecialzaak. Het creëren van afgesloten rookruimten met het oog op 'proefroken' zou ondoenlijk zijn.

Allereerst merk ik op dat genoemde organisaties in de Wet tot wijziging van de Tabakswet uit 2002 (Stb. 201) en de toelichting bij het wetsvoorstel op dit punt meer lezen dan de wetgever heeft bedoeld. De woorden 'proeven, ruiken en voelen' hebben sowieso alleen betrekking op sigaren pijptabak en pruimtabak.

Onderdeel van de 'reguliere presentatie' van te koop aangeboden tabaksproducten is onder meer dat de rookwaar in een gesloten verpakking te koop wordt aangeboden. De eis van een gesloten verpakking geldt niet voor sigaren, pijptabak en pruimtabak in een tabaksspecialzaak. In de toelichting bij het betreffende artikel (art. 5, derde lid, onderdeel b van de Tabakswet) – artikel 5 van de Tabakswet behelst het reclame- en sponsoringverbod waarop de reguliere presentatie van te koop aangeboden tabaksproducten een van de weinige uitzonderingen vormt – staat dat 'ruiken, voelen en proeven' zeer effectieve marketingmethoden zijn. De uitzondering op het vereiste van een gesloten verpakking voor sigaren, pijptabak en pruimtabak in een tabaksspecialzaak wordt als volgt gemotiveerd: tabaksdetailisten kunnen hun klanten desgewenst in staat stellen sigaren, pruimtabak en

pijptabak te laten voelen, ruiken en proeven (TK 200-2001, 26472, nr. 7). Het is geen toeval dat niet gesproken wordt van 'roken'.

Overigens komt het 'proefroken' van sigaren in de praktijk niet op grote schaal voor. De klant mag wel tabaksproducten ruiken en voelen. Het daadwerkelijk roken zal de klant in een afgesloten rookruimte of buiten de zaak moeten doen.

Een bijkomend argument is dat veel tabaksspecialzaken zijn opgezet volgens de zogenoemde 'gemaksformule'. Dit houdt in dat veel mensen (en ook jongeren/kinderen) de zaak niet bezoeken vanwege aankoop van tabak, maar vanwege andere productgroepen (zoals snoep, bladen, loten en wenskaarten).

Voorts wijs ik erop dat het in landen als Ierland, het Verenigd Koninkrijk en België niet toegestaan is om te roken in 'tobacconists' of 'cigar shops'. En ook in de Italiaanse Tabacchi geldt: 'divietato fumare'.

Proef- en testlokalen van tabaksproducten

SSI/VNK en de NVS stellen dat het rookverbod in proef- en testlokalen van de industrie een grote inbreuk maakt op de werkzaamheden van producenten. Het vermeende verbod wordt in verband gebracht met het woord 'uitsluitend' in relatie tot afgesloten rookruimten. Ook laboratoriumwerkzaamheden zoals het afroken van sigaretten zouden voortaan niet meer zijn toegestaan.

Proef- en testlokalen van de industrie evenals laboratoriumwerkzaamheden zijn activiteiten in het productieproces van tabaksproducten, liggen niet in de consumptieve sfeer en blijven gewoon toegestaan, zoals dat ook nu het geval is. Zie ook de reactie met betrekking tot uitsluitend voor roken bestemde ruimten hierboven.

'Alle overige gebouwen waar, al dan niet door tussenkomst van personeel, goederen verhandeld worden of diensten worden verricht'

RCO en SSI/VNK stellen dat dit onoverzichtelijke regelgeving is en zijn kritisch over concrete situaties als gevolg van deze bepaling.

Verkoop/diensten van huis uit

De RCO vraagt zich af of het besluit zich ook uitstrekt tot een zelfstandige zonder personeel die vanuit huis werkt en daar soms klanten ontvangt. Voor SSI/VNK is het antwoord op deze vraag duidelijk: ja, maar men is het er niet mee eens.

SSI/VNK hebben gelijk: dit valt onder de strekking. Te denken valt hierbij aan belastingadviseurs, therapeuten en pedicures. Maar ook veel huisartsen hebben praktijk aan huis. Voor al deze situaties geldt: de ruimten waar men klanten ontvangt – de bedrijfsruimte(n) – dienen rookvrij te zijn. In de privé-delen van de woning kan vanzelfsprekend worden gerookt. Voor iemand die vanuit huis werkt en in dit kader geen klanten ontvangt, geldt het voorgaande niet.

Geldautomaten

Indien deze in een besloten ruimte staan, dienen ze rookvrij te zijn.

Het trappenhuis of de entreehal van een appartementengebouw

Genoemde ruimten vallen niet onder 'gebouwen waar, al dan niet door tussenkomst van personeel, goederen verhandeld worden of diensten verricht worden'.

Verbod om te roken in eenmanszaken.

De Partij tegen Betutteling vraagt zich af waarom in horecagelegenheden zonder personeel ook een rookverbod van toepassing is.

Mijns inziens is de toelichting bij artikel 3, eerste lid, onderdeel a, van het Besluit nadere uitvoering Tabakswet 2007 op dit punt helder. Het heeft te maken met het streven te voorkomen dat een, vanuit het oogpunt van 'gelijk speelveld' onwenselijke, tweedeling binnen de horecasector ontstaat, die daarnaast ook nog eens zou leiden tot onduidelijkheid voor publiek en handhaving.

Ventilatie

In hun brief van 20 september vragen SSI en VNK opnieuw aandacht voor de mogelijkheden van ventilatie.

Dit onderwerp is uitgebreid aan de orde geweest tijdens het algemeen overleg van 3 juli jl. Ik heb duidelijk aangegeven dat dit geen optie is. Tijdens het voortgezet algemeen overleg op 5 juli jl. heeft het Kamerlid Schippers op dit punt een motie ingediend (TK 30800-XVI, nr. 159). Deze motie is door de Kamer verworpen.

Ik mag er in dit verband nog op wijzen dat afgelopen juli door de Partijen, waaronder Nederland, bij het WHO Kaderverdrag inzake tabaksontmoediging (WHO Framework Convention on Tobacco Control) een richtlijn is vastgesteld met betrekking tot de uitvoering van artikel 8 van het verdrag. Dit artikel gaat over bescherming tegen blootstelling aan (omgevings)tabaksrook. In deze richtlijn valt onder meer te lezen dat er afdoende bewijs is dat ventilatie (en andere 'engineering approaches') niet beschermen tegen blootstelling aan tabaksrook. Ik zie geen reden van deze mondiale consensus af te wijken.

Coffeeshops

De KHN merkt op dat coffeeshops onder hetzelfde regime moeten vallen als de horeca.

Dit is ook het geval. Ook hier geldt dat niet roken de norm is, maar dat de mogelijkheid bestaat een rookruimte in te richten. Verkoop zal derhalve in een aparte ruimte of afgeschermd van de rookruimte moeten gaan plaatsvinden.

Handhaving en strafbaarstelling van de roker

KHN stelt dat de roker een boete zou moeten kunnen krijgen als deze rookt op een plek waar dat verboden is.

In mijn brief in reactie op de motie Joldersma (VGP/ADT 2800000) ga ik in op de situatie in andere landen met betrekking tot handhaving en strafbaarstelling van de roker. Er zijn zowel landen met een systeem waarbij, naast de ondernemer, ook de roker een boete kan krijgen als landen waarin alleen de ondernemer een boete kan krijgen. Uit de ervaringen in de landen die geen strafbaarstelling van de roker kennen, blijkt ook dat strafbaarstelling van de roker geen noodzakelijke voorwaarde is voor een goede naleving. Zoals ik ook tijdens het

algemeen overleg van 3 juli 2007 heb aangegeven ben ik geen voorstander van strafbaarstelling van de roker.

Verkoopverbod

VNPF, NVS, SSI/VNK, NSO en PVT zijn het niet eens met het verkoopverbod voor de sector kunst en cultuur en merken op dat deze uitbreiding van het verkoopverbod niet wordt genoemd in de toelichting bij het Besluit tot intrekking of wijziging van een aantal amvb's op het terrein van de tabakswetgeving.

Paragraaf vijf van de Tabakswet gaat over rookverboden en kent een drietal artikelen (10, 11 en 11a). Kortweg richt artikel 10 zich op overheidsgebouwen en artikel 11 op gebouwen voor onder meer gezondheidszorg, sport en onderwijs. Het Besluit beperking verkoop en gebruik tabaksprodukten – kortweg het Beperkingenbesluit – is een nadere uitwerking van de artikelen 10 en 11. Daarnaast bevat het Beperkingenbesluit, op basis van artikel 7, tweede lid, van de Tabakswet¹, ook een verkoopverbod voor al die gebouwen die via artikel 11 onder het rookverbod vallen. De gedachte daarachter is dat het onlogisch is om tabak te verkopen in gebouwen waar een rookverbod geldt. Op dit algemene principe, neergelegd in de toelichting bij het Beperkingenbesluit (Stb. 1989, 612) is slechts een zeer beperkt aantal uitzonderingen gemaakt, te weten voor (zorg)instellingen waar mensen (semi)permanent verblijven en niet eenvoudig naar buiten kunnen (bijvoorbeeld sommige verpleeghuisbewoners) of mogen (bijvoorbeeld sommige psychiatrisch patiënten). Om deze reden zijn overigens ook penitentiaire inrichtingen uitgezonderd van het verkoopverbod in overheidsgebouwen (artikel 7, eerste lid, Tabakswet).

Bij de wijziging van de Tabakswet in 2002 is de sector kunst en cultuur toegevoegd aan artikel 11 van de Tabakswet. De hiermee verband houdende aanpassing van het Beperkingenbesluit vindt nu plaats. De tot nu toe gehanteerde criteria om een uitzondering op het verkoopverbod te bepalen zijn hier niet van toepassing.

Echter voor de reguliere horeca, voor zover deze niet onder het Beperkingenbesluit vallen, is geen sprake van een verkoopverbod. Gelet op dit feit en de binnengekomen reacties heb ik besloten tabaksverkoop in een beperkt aantal categorieën van inrichtingen voor kunst en cultuur uit te zonderen van het verkoopverbod voor die sector. Ik denk hierbij in ieder geval aan de poppodia die, vanwege hun uitgaansfunctie, nauw verwant zijn met de reguliere horeca. Ik zal hierover overleg voeren met de betrokken sector en de uitkomst hiervan verwerken in het besluit en de toelichting daarbij.

Verdere tijdpad

Het verdere tijdpad naar de inwerkingtreding van de voorliggende besluiten ziet er globaal als volgt uit. Na het algemeen overleg met uw Kamer op 10 oktober zullen de ontwerpbesluiten voor advies aan de Raad van State worden voorgelegd. Na ommekomst en verwerking van het advies zullen de besluiten in het Staatsblad worden gepubliceerd. Ik hoop en verwacht dat dat nog voor het einde van dit kalenderjaar gerealiseerd zal worden.

---

¹ Voor de wijziging van de Tabakswet in 2002 was dit artikel 9 van de Tabakswet. Vandaar dat naar dit artikel 9 verwezen wordt in het vigerende Beperkingenbesluit.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Blad

9

Kenmerk

VGP-CB-U-2799556

Ondertussen zal ik op korte termijn de organisaties van werkgevers en werknemers in de horecabranche, alsmede de Voedsel en Waren Autoriteit, uitnodigen om samen met het ministerie van VWS een 'code of practice' op te stellen (zie hiervoor onder het kopje Open lucht/overdekte terrassen etc.).

Daarnaast wordt inmiddels gewerkt aan een massamediale invoeringscampagne. Deze is gericht op de Nederlandse bevolking, zodat elke Nederlander weet dat de horeca per 1 juli 2008 rookvrij is. De invoeringscampagne, waarvan de bevolking in de maanden voorafgaand aan 1 juli 2008 kennis zal kunnen nemen, zal positief van toon en strekking zijn.

De Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

dr. A. Klink